

* Diese Ausg. 10 g
Lg

1035

11
Ε Ε Α Σ
QVAESTIONUM
MISCELLARUM,

Quam
Benevolo SUPERIORUM permissu,

sub
Presidio

M. JOH. NICOLAI STENDERI,
Scholæ Provincialis Rudolstadtio-Schvartzb.

RECTORIS

Publice ventilandam proponit

JOHANNES ROTTENBERGER,
Ilmena-Thuring.

Ad diem Martii,

ANNO O. R. M. DC. LXX.

In Atrio Majori,

horis pomeridianis.

RUDOLPHSTADII,
LITERIS FREYSCHMIDIANIS

VIRIS

*Perquam Reverendis, Clarissimis
& Doctissimis*

DN. M. FRIDERICO CELLARIO,
Ecclesiae Ilmenfis Pastori meritissimo, & Epho-
ria Rudolstadiensis Gener. Adjuncto
dignissimo,

Atq;

DN. M. VALENTINO MEHMELIO,
Ecclesiae Dürnfeldensis Pastori vigi-
lantissimo

*DNN. Promotoribus, Patronis & Fauto-
ribus omni pietatis & observantia cultu
aeternum mandatis*

Hanc quaestionum

eadem

in benevolentia

**& patrocini incitamentum
consecrat**

Respondens

I. N. J.

Uventus non ineptē terræ fertili com-
piratur, quæ neglecta multos eosq; perniciosissi-
mos producere tolet fructus. Meam igitur ne ipse
negligere aliis videar, benevolo Dnn. Inspecto-
rum consensu, ex hac Provinciali Schola in Academiam abire
ibiq; ut uberiori artium, Patriæ olim salutarium, succo irrigetur,
ardenti studio, Deo juvante, curare decrevi. Antequam
autem id fiat, muneris mei esse duxi, quæcunq; specimen
relinquere. Qui conatus ne sinistram in partem rapiatur, est,
quod etiam atq; etiam rogitem: Sit igitur

QVÆSTIO I.

*An abstinentia ab esu carnis sit verum ac
proprie dictum jejunium?*

Pontificii quidem quadragesimale suum carnisprivium
hoc insignire nomine non dubitant. Verum enimvero
à veritatis tramite aberrant. Nam *verum & proprie sic dictum
jejunium*, scripturæ ductu, non solum *certain cibus genus*, sed *omne
omnino cibum (& potum) excludit*. Quid Pontificii hoc quadra-
gesimali, quod non ita pridem iterum illuxit, tempore faci-
unt? Abstinent quidem ab esu carnis præptimis, interim pi-
scibus & aliis lautitiis vinoq; generosiori ventrem distendunt,
adeoq; *pleno laudant jejunia ventre*. Si hoc verum est jejni-
um, plures mendicorum frequentius jejunabunt, cum rarius
per totum annum carnibus vescantur. Concludo hanc quæ-
stionem, cum de aliis, quæ in ea continentur, agere ratio insti-

tuti mei non permittat, verbis B. Dannaheri: *Qui abstinet à certis cibis, jactat rigorem jejunii quasi Niniviticus: in rei veritate non est jejunium, sed delectus ciborum. Sic Judæi omnino tempore jejunassent, quando abstinuerunt ab immundis.*

QVÆSTIO II.

An istud: *Fortuna inimica virtuti: calculum mereatur?*

Qui fortunæ eventus consulere vellet, sine dubio cum Seneca in hæc erumperet verba:

*O fortuna viris invida fortibus,
Quam non equa bonis premia dividis!*

Quoties enim probi & virtutis clypeo muniti fortunæ præsidio destituti vivere coguntur, malis contra omnibus bonis affluentibus? Ast cum hæc de *bonis fortuna*, uti quidem vulgo vocantur, solum intelligenda sint, quæ non *per se*, sed *per accidens* virtuti interdum obstrepunt, *questionis negativa parti* calculum meum qualemcumque adjicio.

QVÆSTIO III.

Utrum illa, quæ quis agit voluptate, sponte agat, an verò violentè?

SI Acciaolo & aliis Interpretibus fides est habenda, non solum multi & à fece vulgi nati, sed & quidam *χαιρέτων* & in Philosophorum scholis principem ferè obtinentium locum statuerunt, *voluptate & jucunditate rerum malarum hominem ad peccandum cogi*, & per consequens *jucunda esse violenta*. Negari quidem non potest, magnam vim inesse voluptati, unde Cicero voluptates vocat blandissimas dominas, 1. Off. At verò
pru-

prudentis est, hisce dominis non servire, sed potius illis im-
 perare. Cuicumq; tandem affirmantem partem olim & ad-
 huc amplecti libuerit, contra illum Philosophus rectè insuro-
 git & pluribus rationibus negativam sententiam probat. III.
 Eth. 1. Ego tres tantum in scenam producam. (1.) *Omne*
violentum est molestum. *Quodcumq; facimus propter volupta-*
tem, non est molestum. E. Quodcumq; facimus propter vo-
 luptatem non est violentum. Major ex definitione violen-
 ti est clara. Minor ex terminis. (2.) *Si illa, quæ propter*
voluptatem suscipiuntur, sunt violenta, actiones etiam viri boni
& prudentis erunt violenta. Sed posterius est absurdum. E. &
 prius. Majoris consequentia probatur, quia si homo pru-
 dens est causa honestarum actionum, homo etiam improbus
 & voluptatis amans erit causa actionum turpium, quia hone-
 sta & turpia sunt contraria, quorum hic eadem est ratio. (3.)
Cujuscumq; actionis principium est in ipso agente, illa non est
violenta. Atqui actionis propter voluptatem suscepta principium
 est in ipso agente. E. *actio propter voluptatem suscepta non est*
violenta. Major ex natura spontanei lucem suam foeneratur.
 Minor iterum luce sua radiat.

QVÆSTIO IV.

An juvenum ira sit major senum?

Quamvis quæstio simpliciter vix determinari possit, tum
 ob varia variorum temperamenta, tum etiam ob educa-
 tionem, quæ regendis affectibus magnum pondus addere so-
 let; tutius tamen prius affirmandum est hisce de causis,
quia juvenum temperamentum est calidius, quam senum;
 hinc incitatiores ætatis vegetæ cupiditates & vis affectuum
 plerumq; major, quam ætatis ingravescentis. (2.) *Juvenum*
plures ob debilem rationis usum affectibus frena facilius laxare
A 3 solent

*solent, quam senes, modo hi non sint tales, qui à propheta
vocantur pueri centum annorum.*

QVÆSTIO V.

*An genus in una specie, & species in uno
individuo conservari queant?*

HUjus quæstionis duplicatæ duplex est sensus: [1.] *An ge-
nus in una specie, & species in uno individuo conservari
possint, ut nec plures species, nec individua actu sint, nec esse
possint.* Hac ratione genus in una specie, & speciem in uno
individuo conservari posse negatur. [2.] *An genus & species
existere possint, etiamsi plures species, pluraque individua actu non
sint, existere tamen possint, de quibus genus & species prædica-
ri possint, & hoc posteriori modo quæstionis partem affirma-
tivam defendere non tergiversabor.*

QVÆSTIO VI.

*An Cygni certis, & præcipue ultimis vitæ tempo-
ribus, cantent suaviter?*

DE cantu cygnorum plurimorum, imo omnium fere scri-
ptorum controversiam esse maxime agitatum, scribit U-
lysses Aldrovandus l. 2. Ornitholog. c. 1. Non ignoro à parti-
bus affirmantium hanc quæstionem istare non solum Poetas
Græcorum & Latinorum celeberrimos, sed & Philosophorum
non paucos, eosque gravissimos. Negant vero inter alios *Plinius*
l. X. c. 23. *Lucianus* in *Electro*, *Ælianus* lib. 1. var. hist.
Alexander Myndius apud *Atbenæum* l. IX. f. *Cæsar Scalige*
Exerc. 232. Et *Bodinus* in *Methodo histor.* In tanto dissent
forsan tutius erit cum *Erasmo* ἐπέχειν, quam alterutri disse-
tentionem parti subscribere, præprimis cum ab utraque par-
te provocetur ad *experientiam*, cui, si vera est & certa, con-

ere nefas est. Cum vero experientia illorum, qui affirmativam propugnant, suspecta sit, & vix illis patrona esse possit: Negantes contra plus patrocinii sperare videantur ab experientia vera, nec rationibus destituantur pręgnantibus, hęc etiam me adungere placet. Sane qui affirmativam tuentur sententiam, non infitias ire possunt, *cygnos sapius edidisse vocem parum jucundam, nec melius cecinisse anseribus*, uti testatur laudatus Scaliger. Quis vel nostra tempestate est, qui eorum etiam, a pueris dextremũ leniũ magnos greges aluerunt, canere unquã cygnum audivit? Dicitis: Quę consequentia, *Plinius & Lucianus* olim, alique nostro tempore non audivere cantantes cygnos, E. *Cygni plane non cantant?* Adeant isti ripas, cygnorum patrias, justo tempore observent, imprimis ubi aura Zephyri suaviter afflat & terminus vitę adest, haud dubie canent. Verũm hęc consequentia non destruitur, nautęque jam dudum, alique, qui talia loca perlustrarunt, contrarium docuerunt. Credam hoc [cum Taubmanno possit quis respondere] *si argumentis viceris, asinum in arca Noe non etiam, uti nunc solet, oncasse sive rudisse.* Si cygni alio tempore non suaviter cecinerunt, qua ratione cantus suavior & concitator tempore mortis illis adscribi potest, quo cygnorum senescentium vires naturales, & spiritus sunt debiliores. Quod si vel maxime hic aliquid admittendum sit, dixerim, aliud esse *drensationem & quamlibet vocis inflexionem*, qualem cygnos edere concedi potest; Aliud vero *cantionem verę sic dictam*, qua vocem modulis certis tollimus aut premimus, certisque temporibus producimus aut corripimus, atque ita suavem & concinnum sonum edimus, qualem cygnis moribundis adscribere vix licet. Nec est, quod quispiam in gratiam illorum, qui a bene multis seculis ferę receptam de cantu cygnorum opinionem tuentur, urgeat [1.] *Etymologiam* ab *Isidoro* lib. XII, cap. VII. hęc descriptam verbis: *Cygnus a canendo est appellatus, eod quod carminis dulcedinem modulatis vocibus fundit.* Hoc ety

nom

mon ; ni fallor , etiam illi respiciunt & suspiciunt, qui scribere malunt *cygnus*, quam *cygnus*. [II.] *Autoritatem* [a] *Aegyptiorum*, qui *cygnum Musica Hieroglyphicum* esse voluerint. Sane *Aegyptiorum* autoritas olim tanti momēti fuit, ut *Græci* omnem *Philosophiam* ipsis acceptam referre non dubitarint. Accedit, quod *antiquitas cygnum Apollini Cytharocædo Musica inventori* consecrarit. [b] *Proverbiorum*, qualia sunt: *Inter strepitus anser olores: Hirundo contendat cum Cygnis: Certe et Cygnis ululæ.* Ut *Græca proverbialia* non tangam. [III.] *Naturam fauricem*, quæ toties laudatis *cygnis tam longum colum dedisse videatur, ut præ ceteris avibus suavius cantillent.* Verum enim vero hæc mihi non persuadebunt, ut cantioni *cygneæ* faveam. *Responsiones ad singula, cum illas pagellarum harum angustia non capiat, ad conflictum reservabo, & talia aliaque dubia moventibus pro viribus, favente divina gratia, satisfacere promitto.*

TANTUM.

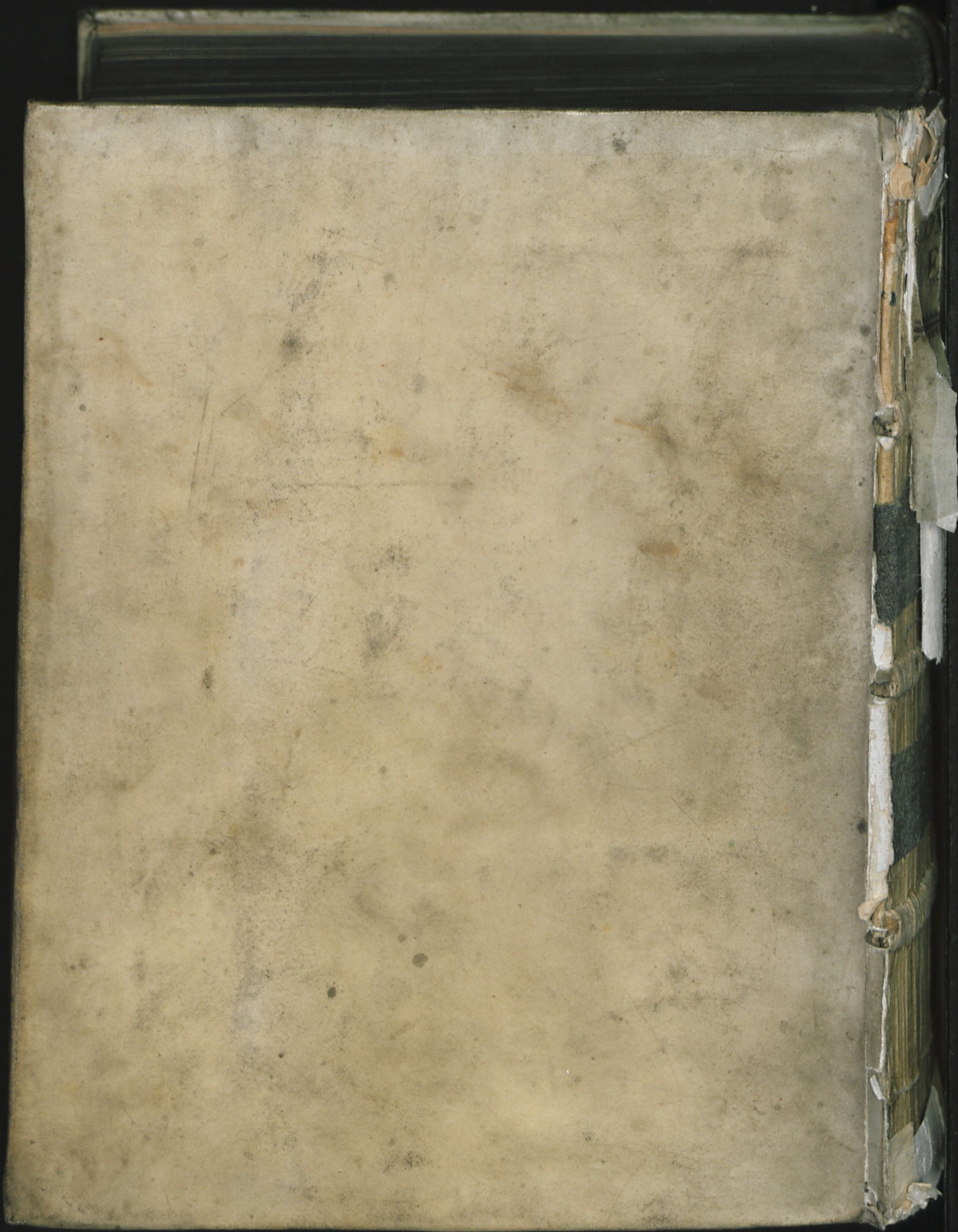
AB: 67 $\frac{13}{e,7}$

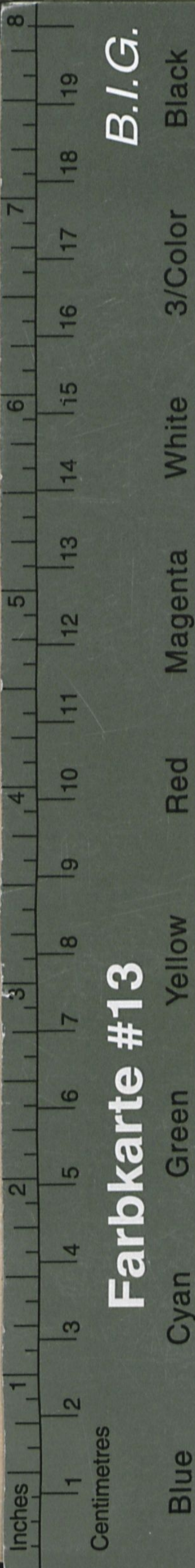
ULB Halle

3

005 949 122

B.I.G.

Farbkarte #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

11

Ε Α Σ
TIONUM

LARUM,

Quam
IORUM permissu,

*sub
residio*

LAI STENDERI,

Dudolstadio-Schvartzb.

TORIS

landam proponit

OTTENBERGER,

-Thuring.

Martii,

. M. DC. LXX.

erio Majori,

meridianis.

PHSTADII,

YSCHMIDIANIS,